Verbs irregulars de la tercera conjugació

Constitueixen la tercera conjugació tots aquells verbs l'infinitiu dels quals acaba en –**IR**. Aquesta conjugació, al seu torn, divideix els seus verbs en dos grups: **purs i incoatius**. Recordeu que són purs els verbs que segueixen la conjugació del model SENTIR, i són incoatius els que es conjuguen com PARTIR.

La diferència entre la conjugació d'aquests dos tipus de verbs afecta tres temps verbals únicament: PRESENT D'INDICATIU, PRESENT DE SUBJUNTIU i IMPERATIU.

Us oferim el model d'aquests tres temps verbals perquè els recordeu.

Verbs purs (*dormir, sentir*[8]*, munyir, cruixir...*):

PRESENT		IMPERATIU
INDICATIU	**SUBJUNTIU**	
sent sent**s** sent sent**im** sent**iu** sent**en**	sent**a** sent**es** sent**a** sent**im** sent**iu** sent**en**	---------- sent sent**a** sent**im** sent**iu** sent**en**

Verbs incoatius[9]**:**

[8] Els verbs derivats de *sentir* també segueixen el model pur de conjugació amb l'excepció dels verbs *assentir* i *dissentir*, que es conjuguen amb la forma incoativa.
[9] Les formes marcades en negreta són les que recomanem en un text formal.

LIVEWORKSHEETS

PRESENT		IMPERATIU
INDICATIU	**SUBJUNTIU**	
partisc o partesc partixes o **parteixes** partix o **parteix** **partim** **partiu** partixen o **parteixen**	**partisca** o partesca **partisques** o partesques **partisca** o partesca **partim** **partiu** **partisquen** o partesquen	------ **parteix** o partix partesca o **partisca** **partim** **partiu** partesquen o **partisquen**

Alguns verbs, com el verb LLEGIR, poden conjugar-se indistintament segons el model pur o l'incoatiu. Aquests verbs són: *afegir, engolir, escopir, fregir, mentir, renyir, teixir, tenyir* i *vestir.*

LLEGIR
jo *llig* o *llegesc* (o *llegisc*) tu *lliges* o *llegeixes* (o *llegixes*) ell/a *llig* o *llegeix* (o *llegix*) nosaltres *llegim* vosaltres *llegiu* ell /elles *lligen* o *llegeixen* (o *llegixen*)

Haureu d'anar amb compte, però, amb les irregularitats que presenta aquesta conjugació. Els verbs irregulars de la tercera conjugació es divideixen en tres grups:

A) **Verbs que canvien la vocal del radical**: són verbs que presenten una alternança O/U, E/I en determinats temps verbals. El canvi es produeix quan la vocal del radical esdevé tònica. Fixeu-vos en l'exemple:

cosir ⇒ *c**u**s*	però	*c**o**sim*
llegir ⇒ *ll**i**ja*	però	*ll**e**gim*
tossir ⇒ *t**u**s*	però	*t**o**ssiu*

Els principals verbs en què es produeix aquest canvi són: afegir, collir, cosir, engolir, escopir, fregir, llegir, renyir, tenyir, tossir, sortir *i* vestir.

LIVEWORKSHEETS

C) **Verbs especialment irregulars**: *eixir, tenir* i *venir.*

7.7. Exercicis

1. Completeu els buits de les frases següents amb la forma conjugada dels verbs que hi ha entre parèntesis:

a) Els xiquets _____ (TOSSIR) tant perquè estan refredats.
b) Si no t'agrada, _____ (ESCOPIR) el que tens a la boca dins d'aquell got.
c) Si vols assistir al curs, demana-li que t'_____ (AFEGIR) en la llista.
d) Ja està bé, calla i _____ (LLEGIR).
e) No m'agrada que es _____ (TENYIR) els cabells de roig, però ell se'ls hi _____ (TENYIR).
f) Sempre _____ (LLEGIR) novel·les de terror, deu ser que li agraden molt.
g) _____-te (ENGOLIR) la càpsula amb un poc d'aigua.
h) Demana-li que _____(SORTIR) i nosaltres també _____ (SORTIR).
i) Vosaltres, _____ (OBRIR) la finestra i tanqueu la porta!
j) Voleu que _____ (OBRIR) la boca i us diga tot el que sé?
k) M'han dit que _____ (OMPLIR) el got d'aigua.
l) Els has demanat que _____ (OBRIR) el correu a primera hora del matí?
m) No _____ (OMPLIR) tant la piscina que no hi cap més aigua.

2. Ompliu els buits de les frases següents amb la forma corresponent del verb EIXIR:

a) Jo _____ de casa cada dia a les vuit.
b) Si _____ prompte del teatre, podríeu passar per casa.
c) El gat ha _____ per aquell forat.
d) Fa tres hores que n'està _____ aigua.
e) _____ de seguida, que l'autobús està esperant-vos.
f) És possible que nosaltres _____ a passejar a poqueta nit.
g) Tu _____ demà prompte de la fàbrica?
h) Vicent _____ a les cinc de Castelló i arribà a València a les cinc i mitja.
i) No sabia quan _____ de la presó.
j) Em va preguntar si nosaltres encara _____ junts l'any passat.
k) Au, tu, _____, que es fa tard i ve plovent.
l) El sol _____ demà a les 7:13.
m) Ens va dir que demà ells _____ de treballar a les 10 de la nit.
n) L'eixida era a les nou, però nosaltres _____ amb un quart de retard.

3. Feu el mateix amb el verb TENIR:

a) Joan sempre guanya perquè _____ molta sort.
b) Si _____ una mica més de paciència, deixaries les coses millor acabades.
c) Aquest matí he estat tan enfaenat que no _____ temps d'esmorzar.

LIVEWORKSHEETS

d) _____ diners com en _____, no sé de què es queixen.
e) Si _____ alguna cosa a dir, digueu-la, no _____ vergonya.
*f)*El meu avi, quan va morir _____ 92 anys.
g) Vam decidir que quan _____ temps i ganes, hi aniríem.
h) Pere, _____ present que encara que nosaltres no _____ possibilitats d'anar-hi, en _____ tantes ganes com tu.
*i)*Si no t'afanyes una miqueta, no _____ temps d'agafar el primer tren.
*j)*Encara que _____ diners de sobres, no me'ls gastaria en una cosa així.
k) Qui _____ pressa, ja pot acabar.
*l)*Recorde que quan eres més menut _____ un tren elèctric preciós.

4. Feu el mateix amb el verb VENIR:

a) Mercé, no vull que_____ més.
b) Si no tinguérem tant de fred _____ més sovint.
c) _____ cap ací he vist un accident.
d) Ja heu _____? Em pensava que arribaríeu més tard.
e) Pere sempre _____ tard, però avui ha _____ d'hora.
*f)*Avui no puc _____. Ja _____ demà.
g) No m'agradava que vosaltres _____ junts.
h) Corre, afanya't. Si no _____ aviat, s'emportaran tots els mobles.
*i)*Si vosaltres no _____ amb mi, jo tampoc _____ amb vosaltres.
*j)*Això és un cas; el dia que _____ jo, tu no _____; el dia que _____ tu, sóc jo qui no pot _____; i el dia que tant tu com jo _____, resulta que el qui no _____ és el jutge.

LIVEWORKSHEETS